

DX-STUNDEN

AROS DX CLUB VÄSTERÅS

Nr 195

2016-10-30

Sida 1

DX-Vännernas kryssning

För ca 2½ år sedan åkte DX-Vännerna på kryssning som ett led i 50-års-jubileet för föreningen. Nu har Vännerna varit ute på en ny sjöresa. Mer om resan på sidan 12.

BEFF 1943 - 2016

Vår vän Björn Fransson har lämnat oss efter en tids sjukdom. BEFF var medlem i ADXC 1990 och vann QSL-Cupen våren -90. Han var en flitig redaktör i DX-aren, Eter-Aktuellt och DX-Aktuellt och skrev sin sista Afrika-spalt i DX-A nr 6/2015. I nr 1/2016 kom "Morsning och Good-bye" där han summerade sina år som skribent i DX-hobbyn. Hans sista bidrag till DX-A blev en artikel om ett försenat QSL: Hit FM-94,2, Sorunda - 94,2 k **20 år!** *Texten var ett korrekt QSL-brev på en rapport skickade den 8 oktober 1995. Drygt 20 års svarstid på denna rapport!* På senaste DX-Parlamentet blev han Hedersmedlem i Sveriges DX-Förbund. Läs några minnesord om BEFF på sidan 13.

Grand Tour Across All Continents

Den sjunde DX-tävlingen Grand Tour Across All Continents går av stapeln 17 november och pågår till 4 december. Inbjudan till tävlingen hittar du på sidan 15 och fullständiga tävlingsformulär får du om du kontaktar h-red.

EDXC-Conference

Den årliga EDXC-konferensen hölls i år i Manchester. Anker Pederssen har skrivit ner vad som avhandlades. Nästa år är det konferens i Tammerfors. Läs mer på sidan 2.

AM Radio

Några tankar om framtiden för AM radio finns på sidan 14.

KALENDERN

- 30 december DX-Stundens sista nummer
1 april Radiomässa 2016 i Eskilstuna (hoppas det inte är ett aprilskämt)
5 - 7 maj DX-Parlamentet i Jönköping i samarbete med ARC-SWB

INNEHÅLL

EDXC Conference 2016	sid 2
QSL-Cupen	sid 4
Tipsspalten	sid 6
Turkiska problem	sid 8
Radion har följt Åke hela livet	sid 9
Värt att Veta	sid 10
På kryssning med DX-Vännerna	sid 12
Minnesord över BEFF	sid 13
AM Radio	sid 14
Grand Tour Across All Continents	sid 15
Pispalan Radio	sid 16

STOPPDATUM DX-S 196

Stoppdatum för sista DX-Stunden är **2016-12-15**.

BIDRAGSGIVARE DX-S 195

DO	Dan Olsson, Kävlinge
KRI	Krister Eriksson, Västerås
MJT	Magnus Jespersen, Västerås
LWV	Lennart Weirell, Västerås

Den bästa (lokala) klubbtidningen i Sverige!?

DX-STUNDEN är AROS DX CLUBs medlemstidning som utkommer med 6 nr/år. Medlemsavgift i ADXC, 50 kr för 2017, inbetalas till Handelsbanken, clearingsnr 6531, konto 160 469 988.

EFTERTRYCK: tillåtet om källan anges

HUVUDREDAKTÖR: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart@weirell.se Tel: 021-41 66 25

REDAKTIONS-

SEKRETERARE: MJT, Magnus Jespersion, Regementsgatan 22, 723 45 Västerås
E-mail: magnus@jespersion.eu Tel: 021-18 05 05

Material till DX-S: Mailas lämpligen till spaltredaktörer eller h-red i Word-format.

*****
SPALTREDAKTÖRER:

TIPSSPALTEN: KRI, Krister Eriksson, Ringduvegatan 23, 724 70 Västerås
E-mail: krierik@sm5kri.se Tel: 070-229 81 04

QSL-CUPEN: LWV, Lennart Weirell, Klockartorpsgatan 27 E, 723 44 Västerås
E-mail: lennart@weirell.se Tel: 021-41 66 25

VÄRT ATT VETA: DO, Dan Olsson, Högalidsvägen 77 C, 244 36 Kävlinge
E-mail: dodx@hotmail.se Tel: 046-73 54 45

*****

REPORT FROM THE EDXC CONFERENCE IN MANCHESTER

On September 9-13, 2016, the European DX Council (EDXC) held its annual Conference in Manchester in England, perfectly organized by the British DX Club, in particular by the Editor Chrissy Brand, who lives in that area.

About 43 DX-ers and spouses from seven countries participated, including these present and former members of the DSWCI: 0093 Kaj Bredahl Jørgensen, 0099 Anker Petersen, 0370 Noel R. Green, ex 0743 Dario Monferini, 0974 Dave Kenny, ex 1280 Alan Roe, ex 2470 Ydun Ritz, 3347 Christian Ghibaudo, 3588 Ray Browell, 3594 Toshi Ohtake, 3658 Heikki Puranen, 3659 Arto Mujunen, the present EDXC Secretary General 3765 Kari Kivekäs and two previous EDXC Secretary Generals Michael Murray and Risto Vähäkainu. Unfortunately 1365 Tibor Szilagyí and 3667 Alexander Beryozkin had to cancel their attendance.

Chrissy Brand opened the Conference at the Castlefield Hotel at 1000 hours on Saturday September 10 with a welcome and greetings from absent DX-ers. Then Kari Kivekäs explained the good situation within the EDXC, also economical. The next EDXC Conference will be held in Finland.

Next Finnish Jukka Kotovirta gave a very interesting lecture about FM-DXing during Sporadic E-conditions in the summertime with

loggings as far as Xinjiang, China, 4000 kms away.

Then Dr. David Clayton from the University of York told about how popular battery radio receivers were for poor Africans living in rural areas and copper towns in Northern Rhodesia in 1948-1953.

Next was the station manager of ALL FM, Manchester community radio station, Ed Connole, which started 16 years ago. Their power on FM is 50 watts and they also broadcast on www in various languages. They train volunteer broadcasters, before they are allowed to have live broadcasts.

Dr. David Clayton gave a short lecture about connecting the wireless world – writing global radio history project across the borders. A project with three workshops with international specialists which will give a report within three years.

After lunch we had an interesting tour to the very new Media City in Salford, where different media

companies, including the BBC, have built radio and television studios with the most advanced technology.

On Sunday morning Chrissy Brand told about her participation in EBU Radiodays Europe in Paris where specialists mainly discussed new technologies in the age of smartphones and podcasts. She also reported from the International Radio Festival in Milan.

After that Italian Dario Monferini gave a long talk about his and DSWCI-3249 Roberto Pavanello's tour in 2014 to Canada and St. Pierre et Miquelon to visit various radiostations. In Canada they visited Montreal, Halifax and St. John's.

Then British DX-er Dan Goldfarb told about his impressive registration of all MW masts in the World using more than 1 kW since the 1920'ies, based upon contacts to thousands of transmitter engineers. They can still be needed as emergency transmitters covering vast areas.

Professor Jopi Nyman from Finland then talked about the cultural representations of pirate radio with their crossing borders and making communities, from the first ones on ships in international waters till nowadays pirates broadcasting from secret locations. They are all illegal and challenge dominant practices and regulations.

The last lecture was given by Dave Kenny, who most years since 1992 has participated in DX-peditions to the village of Sheigra on the far northwestern Scottish mainland, where long beverage aerials can be set up with excellent results.

Jan-Mikael Nurmela and Risto Vähäkainu from Finland then invited all DX-ers to attend the next EDXC Conference, which will be held in Tampere, Central Finland on 18-20 August 2017. It is two hours by train or bus from Helsinki. In 2017 it is 100 years ago, since Finland got its independence. Furthermore it is 50 years ago, since the regional club Tampereen DX-kuuntelijat as well as the EDXC were founded!

On Friday evening there is a welcome in the Finnish way, on Saturday presentations, sight-seeing, visits to a Media museum and a radio-station and the traditional banquet.

Sunday's programme ends at 1400. After that maybe a 4-5 days sightseeing tour to Nordkapp depending on interest. More information later on the FDXA and EDXC websites.

After that there was a guided walking tour of historical Manchester, e.g. the old Liverpool Railway Station, the beautiful old canals, and modern Manchester.

In the evening was the traditional EDXC Banquet dinner at the hotel. In addition to eating three dishes, each participant was invited to tell shortly about his/her relations to DX-ing.

On Monday there were two simultaneous walking tours to local FM radiostations. Key 103 with 3 operating studios (101 Talk, 102 Oldies and 103 Pop music with 100 employees) and Gaydio. Then the EDXC Conference programme finished with an excursion by coach to Moorside Edge MW transmitter site, a lunch and a stop at Holme Moss FM transmitter site. In total another perfect EDXC Conference!

/ Anker Petersen, Denmark, DSWCI DX Window 564 via SWB 1860 /

DSWCI tackar för sig

Vår vänförening Danish Shortwave Club International lägger ner verksamheten efter 60 år. DSWCI, som varit en sann internationell förening med medlemmar över hela världen, avvecklas av åldersskäl. Samtliga styrelsemedlemmar är 75+ år och tillväxten är noll.

Sista numren av klubbtidningen Shortwave News samt nyhetsbladet DX-Window kommer i december till de drygt 200 medlemmarna. Enligt beslut på det sista årsmötet som hölls under gårdagen i Kalundborgs långvågsstation kommer vad som är kvar i kassan, cirka 20 000 danska kronor, att skänkas till välgörenhet.

Föreningens webbplats (<http://dswci.org/>) lever kvar, i första hand fram till och med våren 2021, för den som vill söka efter äldre information. Klaus-Dieter Scholz fortsätter dessutom att publicera tips på hörigheter på webben. Jens Christian Seeberg, eldsjelen bakom anläggningen i Kalundborg, hoppades att framöver kunna öppna stationen för ett årligt informellt DX-möte – som säkert också kan locka skånska lyssnare.

/ via mkvk.se 2016-10-10 /

QSL-CUPEN

Lennart Weirell
Klockartorpsgatan 27 E
723 44 Västerås
lennart@weirell.se

Hej!
Välkomna till den näst sista QSL-Cupen i DX-Stunden. DO har tagit en stor ledning. Finns det någon som kan övertrumfa honom? Över till redovisningen av QSL:

EUROPA

Danmark

The Voice, Frederikshavn – 99600 e-mail DO
My Rock, Frederikshavn – 101400 e-mail DO
The Voice, Rönne – 107500 e-mail DO

Holland

Groot Nieuws Radio – 1008 b bokm mm 4d LWV

Norge

Trysilradioen – 103700 e-mail DO
P 4 Hele Norge/Skotterud – 104700 e-mail DO
P 4 Hele Norge/Greipstad – 104900 e-mail DO
P 4 Hele Norge/Halden – 106100 2 e-mail DO

Storbritannien

BBC R Cornwall – 630 e-mail DO
Pulse 2 – 1278 e-mail DO

Sverige

Rix FM/Ljung – 93400 e-mail DO
R 45 Åmål – 98100 e-mail DO
R Haninge – 98500 e-mail f/up LWV
R Värmland/Sulvik – 99400 e-mail DO
R Sörmland/Eskilstuna – 100100 e-mail DO
R Skaraborg/Skövde – 100300 e-mail DO
R Dalarna/Mora – 101000 e-mail b DO
Rix FM/Kungälv – 101100 e-mail DO
R Värmland/Sunne – 101800 e-mail mm DO
Lugna Favoriter/Kungälv – 103600 e-mail DO

Cityradion/Degerfors – 103800 e-mail DO
Rix FM/Kristinehamn – 106600 e-mail DO
Mix Megapol/Sysslebäck – 106700 e-mail DO

ASIEN

Armenien

R Prag – 9885 k folder ballong 2v LWV

Kirgizistan

TWR, Bisjkek – 1467 Fb MJT

NORDAMERIKA

Canada

CFRY Portage la Prairie MB – 920 e-mail MJT

USA

KNZZ Grand Junction CO – 1100 e-mail MJT

PIRATER

R Bluebird – 1629 e-mail	DO
Melkbus – 1634 e-mail	DO
R Relmus – 1655 e-mail	DO
Uitenkracht – 6200 e-mail k	DO
R Casanova – 6230 e-mail k 1d	LWV
Enterhaken – 6215 e-mail k	DO
R Akenzo – 6257 e-mail k 3v	LWV
R Marabu – 6305 k inf 27v	LWV
R Oleg – 6320 e-mail k	DO
R 102 – 6375 e-mail	DO
Blue Dragon AM – 6975 e-mail k	DO

STÄLLNINGEN I CUPEN

1. Dan Olsson (DO)	97 p
2. Magnus Jespersion (MJT)	13 p
2. Lennart Weirell (LWV)	13 p

Glöm nu inte att QSL-Cupen avslutas i nästa nummer.

/ LWV 2016-10-24 /

Radio Dakar QSL sålt för \$1195 på eBay

Detta QSL-kort började med ett utropspris på \$9.50 med fri frakt på eBay. Säljaren är från Göteborg och slutpriset blev hela \$1195.

Radio Dakar sände 1950-1951 (om jag tolkar Wikipedia rätt).

/ via SWLingPost 2016-09-13 /

forts. fr. sid. 9

Åke Kjellin själv är född i Ånge i Medelpad. Redan som 12-åring byggde han sin första radio hemma i pappa Edvins garage.

Efter realexamen tog pappan ett samtal med sin son och frågade vad han ville bli. Det var begränsat med framtidsjobb i kommunen. Så för att hjälpa sonen i sitt yrkesval skrev han flera brev till landets yrkesskolor. Bland svaren fanns ett från dåvarande telefonaktiebolaget L M Ericsson i Stockholm. Pappan tyckte det var värt att satsa på.

– Och jag var intresserad av kommunikationsradio. Så 15 år gammal flyttade jag till Stockholm och började på LM Ericsson. Efter mina första tre lärlingsår kallades jag upp till ansvarig chef. Han talade om att de ville satsa på mig och föreslog att jag skulle börja på Tekniska läroverket som företaget bekostade.

Åke Kjellin trivdes verkligen. Hans radiodrömmar hade börjat gå i uppfyllelse. Men efter det militära återvände han inte till LM Ericsson. I stället började han hos Johan Lagercrantz, ett bolag inriktat på radiokomponenter och utrustningar med flera agenturer bland annat i USA. 1957 lämnade Åke Kjellin Stockholm för Göteborg och startade två företag i liknande bransch.

I dag är det Radiomuseet som gäller för Åke Kjellin. Han och medarbetarna håller på med en ombyggnad där man bygger upp en så kallad gateway för att bättre förtydliga varje avdelning inom museet för besökarna.

/ Jan Österström, Göteborgs-Posten 4.3.2016 via MV-E 56-17 /

TIPSSPALTEN

Krister Eriksson
Ringduvegatan 23
724 70 VÄSTERÅS
krerik@sm5kri.se

Sedan sist har ett träd nära balkongen i lägenheten blivit fälld, och nu har jag inte längre någon trädstump kvar att koppla till radion! Denna gång har vi fått bidrag från DO och LWV. Några av Dannes tips är nog tagna i Saxtorp, DOG-S = Stöllet och Lennart har tillbringat helgen i Väsby. - **Stort tack till er båda!**

EUROPA

549	17.9	18:50	R Ukraina/Mykolaiv med nyheter.	DOG
630	14.9	04:25	BBC Cornwall med Fairground Attraction.	DOG
630	14.9	04:40	BBC Three Counties R med program om cyklar. Spelade bland annat Nazareth med My great bicycles.	DOG
630	16.10	07:20	BBC Three Counties R med reklam för Watfords match mot Middlesborough.	DO
657	15.9	04:25	BBC Cornwall där programledaren Pam talade om sina nya promenadkängor.	DOG
666	16.10	07:45	BBC R York med Id.	DO
792	11.9	19:25	SER/Sevilla med reklam för en restaurang.	DOG
792	12.9	18:15	R Deshovka med tjeckisk musik.	DOG
1008	15.10	23:02	Groot Nieuws Radio , Holland med ID följt av religiös musik	LWV
1161	15.9	21:00	Tay 2, Dundee med nyheter.	DOG
1161	16.10	09:10	Viking 2 med Procol Harum.	DO
1170	15.9	22:10	Swansea Sound med ID.	DOG
1278	11.9	03:30	Pulse 2/Bradford med Outkast och Alicia Key.	DOG
1278	15.10	22:15	Pulse 2/Bradford spelade Quincy Jones.	DO
1395	11.9	21:15	Atlantis med David Bowie och Kim Wilde.	DOG
1485	13.9	18:55	R Merkurs , Lettland med Lill Marlene och annan gammal musik.	DOG
1530	10.9	19:05	Pulse 2/Huddersfield med Eurytmics och Elvis Presley.	DOG
1548	16.9	03:15	Gold London med the greatest hits.	DOG
1584	20.10	04:15	BBC R Hereford & Worcester med ID	DO
1602	16.10	06:24	R Waddensee , Holland med "Hey Hey we're the Monkeys"	LWV

AFRIKA

9650	15.10	18:00	R Guinée , Conakry med lokal music.	LWV

ASIEN

9825	15.10	19:00	RTM Sarawak FM , V. Malaysia med local popmusik.	LWV

NORDAMERIKA

590	12.9	04:05	VOCM/St Johns , NL, Canada med pop som Glenn Frey och Boy George.	DOG
1130	12.9	03:50	WBBR/New York , NY, USA med om Red Bulls skadeverknigar.	DOG
11580	15.10	20:43	R Hobart International via WRMI spelade "Help yourself" med Tom Jones.	LWV

CENTRALAMERIKA

1660	12.9	02:50	American Virgin Islands med ID. Religiöst och discomusik.	DOG
5025	15.10	22:30	R Rebelde , Cuba spelade lokal musik.	LWV
5040	15.10	22:35	R Habana Cuba , Cuba starkare än ovan nämnda.	LWV

SYDAMERIKA

1380	14.9	04:10	R Nuevo Tempo , Peru med prat om kultur.	DOG
1470	14.9	04:05	R Capital , Lima, Peru med sloganen "En capital tu opion importe"	DOG
1500	14.9	04:15	R Santa Rosa , Lima, Peru med ID när jag passerade förbi.	DOG
1570	14.9	03:45	R Bethel , Lima, Peru med religiös musik om Jesus.	DOG
6050	12.9	03:05	HCJB , Ecuador med lokal musik. Senare program på tyska.	DOG

PIRATER

1611	17.9	22:00	R Blackstone spelade Euphoria med Loreen.	DOG
1615	15.10	21:28	R Uniek idade.	LWV
1632	11.9	20:40	Melkbus spelade VOLVO med Eddy Meduza.	DOG
1634	12.9	19:15	Melkbus med Sam Cook och France Gall i programmet.	DOG
1636	15.10	17:15	R Havanna med holländska schlaggers.	DO
1638	15.9	18:40	R Bluebird med en holländsk version av "Ein bisschen frieden"	DOG
1640	19.9	19:00	R Veronica med Sting och Dr Hook.	DOG
1647	18.9	21:45	Witte Tornado med polkamusik.	DOG
1649	15.9	20:25	Witte Raaf hälsade till Armada.	DOG
1655	16.9	19:50	R Relmus med Dire Straits och Barbra Streisand.	DOG
1670	15.10	21:10	Station Matrix spelade "It's a sin"	LWV
1670	15.10	22:00	Station Matrix med Flash & The Pan och Alexander Curly.	DO
6230	16.10	09:07	R Casanova spelade "It's a beautiful day"	LWV
6255	15.10	15:20	HitMix spelade Living in a box.	DO
6260	16.10	08:32	Cupid R med David Ghetta ft. Zara Larsson.	LWV
6260	18.9	17:05	RonaLisa med Fleetwood Mac.	DOG-S
6265	11.9	18:00	Zender Hijgbeer med pop som Kim wilde och Living in the box.	DOG-S
6285	15.10	16:15	R Relmus spelade Bruce Springsteen och jag njöt av det.	DO
6290	13.9	17:55	Mike R med Oxygene med Jean-Michel Jarre.	DOG-S
6295	17.9	19:50	Hijgbeer med musik ifrån min ungdom som Gasebo och HouseMartin.	DOG-S
6295	15.10	18:49	R Zwarte Panter spelade Adele.	LWV
6300	22.9	17:25	Verona Radio med The Shadows.	DOG-S
6305	15.10	18:40	R Merlin med ID och "Simple Simon said"	LWV
6320	10.9	18:35	R Caroline med gammal popmusik.	DOG-S
6320	19.9	20:15	R Oleg med ID och adressannonsering.	DOG-S
6320	15.10	15:20	Time Radio med ID.	DO
6320	16.10	08:30	Studio 52 med dragspelsmusik.	DO
6325	18.9	18:40	Yogi & Einstein med Paul Simon och Heart i programmet.	DOG-S
6375	11.9	20:00	R 102 med Alphaville och Roxette.	DOG-S
6380	16.10	07:30	Mr Cash med "Dedicated follower of fashion"	LWV
6380	15.10	08:45	Mr Cash med countrymusik.	DO
6969	15.10	16:45	Station Henry med gammal musik som Eagles och Manfred Mann.	DO
6990	15.10	15:45	R Bandido med lugn musik.	DO

FM

87600	19.9	14:00	NRK/Hedmark/Opland talade om Rejse svängen på E16, där det har varit många som kört av vägen och två dödsolyckor.	DOC-S
88700	19.9	14:30	NRK/Östlandsendingen/Oslo talade om vikten av att använda bilbälten i bussar.	DOC-S
94400	23.9	13:30	P4 Nordjylland spelade Jason Derulo och Sören Skov. Hörd i Nödinge.	DO
94800	19.9	13:40	NRK/Östfold med Eric Clapton och Jace Everett.	DOC-S
96600	19.9	11:00	R Metro/Rälingsåsen med Summer of 69 med Bryan Adams.	DOC-S
99600	23.9	12:20	My Rock/Frederikshavn spelade Alice Cooper och Steel Panther. Hörd i Nödinge	DO
100100	12.9	06:55	R Sörmland/Eskilstuna med Guld och gröna skogar.	DOG-S
100300	12.9	06:40	R Skaraborg/Skövde intervjuade Pernilla Wadebäck om självmord.	DOG-S
101000	12.9	06:15	R Dalarna/Mora om Brunstad som hade vunnit dragkamps-VM i Malmö.	DOG-S
101400	23.9	13:10	The Voice/Frederikshavn Neon Jungle och Colum Scott i programmet. Hörd i Nödinge.	DO
103700	14.9	10:50	Trysilradioen rapporterade att Hedmark hade tagit 4 medaljer i motorsågs-VM i Polen. Hörd i Stället 4 mil norr om Torsby.	DOG-S
103800	14.9	07:05	Cityradion, Degerfors pratade om pjäsen Oslipade diamanter.	DOG-S
103900	15.9	15:25	R Norge/Oslo med Alice Cooper.	DOG-S
104600	14.9	13:10	NRJ/Mora hörd på Hovfjället 2 mil norr om Torsby.	DO
104700	19.9	12:10	P4/Skotterud med reklam för Norsk Lax och AJ produkter.	DOC-S

Turkiska problem

Nej, nej, lugn, gott folk, jag ska inte skriva om politik. Det rör sig om ett helt annat problem.

Mycket aktive dx-aren Paul B. Walker i Alaska har lagt märke till att sändningarna från Voice of Turkey ofta avbryts en kvart innan programtiden är slut. Han är förbryllad, men det är inte jag, för jag har varit i Turkiet och jag vet.

När man hade byggt sändaranläggningen i Emirler var det kärt med den turkiska ekonomin, och man kunde inte anställa högavlönade tekniker för ett rutinjobb vid sändaren. I stället tog man några cowboys och gav dem en snabbkurs i sändarnas handhavande.

Det var obildade gossar, de kunde fösa kor, rida hästar och vid behov skjuta Röda Kurder men manualer och scheman var inte deras starka sida. Och frekvensbyte var jobbigt, de ville helst ligga och dricka raki och ta det lugnt, men när det var dags för frekvensbyte tog de tid på sig. En kvart behövdes för att ordna det hela.

Och jag har upplevt resultatet själv, sändningen bryts före slut, ibland byter de till fel frekvens men med lite smartkoll hittar man sändaren på den frekvens de råkat byta till! Så har det varit i årtal, killar som inte sköter jobbet gör att studiopersonalen sitter och pratar ut i luften de sista minuterna....

Ullmar

(Som alla vet ljuger värmlänningar alltid, och det kan jag intyga eftersom jag själv är värmlänning!)

Radion har följt Åke hela livet

Han lever för och med radion och har gjort så i nästan hela sitt liv. Åke Kjellin tillbringar mycket av sin tid på Radiomuseet som bjuder på en gigantisk samling av teknikprylar.

I egenskap av ordförande i Radiohistoriska föreningen i Västsveriges mellan 2012 och mars i fjol styrde han upp det som i dag blivit ett stor-slaget museum där inte bara inbitna radio och TV-intresserade utan också den oinvigde kan få sitt lystmäte.

Åke Kjellin

Ålder: 83 år

Yrke: Radioingenjör, guide och allt i allo på Radiomuseet i Göteborg

Familj: Sambo och två söner

Bor: Göteborg

Intressen: Radio förstås, motorsport och veteranbilar

Men ta god tid på er. Det är mycket att se och höra. Med Åke Kjellin som ciceron vandrar vi runt i en före detta varvsbyggnad på Lindholmen på Hisingsidan. Här har en gång Götaverken haft sitt ritkontor på över tusen kvadratmeter stora utrymmen.

Nu trängs i kronologisk ordning objekt från olika epoker inom radioteknikens utveckling – skänkta av entusiaster likt Åke Kjellin. Här finns allt ifrån byggsatser för hemmagjorda radioapparater, kristallradion, skivspelaren, transistorradion och TV-apparater. Ja, Kjell Stenssons klassiska 1:a aprilskämt med nylonstrumpan framför TV:n för att åstadkomma färg TV är förstås med, dessutom alla avdelningar för rund-, kommunikation-, fartygs-, militär- och flygradio och mätteknik.

– Vi har över 4 000 föremål och minst lika många i lager, berättar Åke, allt registrerat och fotograferat. Bland de äldre apparaterna på museet finns en gnistsändare med tillhörande mottagare. Det är ett examenarbete vid Chalmers 1906 av K G Eliasson. Han startade Göteborgs första rundradiosändare den 18 januari 1923.

– Den avancerade tekniken i dagens smarta mobiltelefoner fanns redan på 70-talet. Av allt vad vi kan göra i dag fanns det mesta också då men apparaterna krävde större utrymme och ställde också stora krav på energiförsörjning.

Åke Kjellin tar tag i en mobil från 70-talet. Inte utan vissa svårigheter försöker han ta remmen i väskan den ligger i över axeln. Jag hjälper till och märker att mobilen är överraskande tung. Den väger över tio kg.

Åke Kjellin berättar hur alltsammans började:

– Italienaren Guglielmo Marconi anses vara den person som uppfann radion. Alltsammans började runt 1850 med upptäckten av radiovågorna. Utan den hade exempelvis inte dagens datorer existerat. Marconi gjorde 1896 en demonstration av trådlös telegrafi över ett större avstånd. Från Cornwall i England över Atlanten till Newfoundland i Kanada. Att kunna överföra information med ljusets hastighet blev snabbt intressant. Inte minst för militären.

Nu gick allt i rasande fart. Via radiosändningar fanns möjligheten att nå hela landets befolkning. Rundradion var född.

På 30-talet blomstrade radion. I nästan varje hem på hedersplats i vardagsrummet stod den – oftast tillverkad i mörkt ädelträ. Här samlades familjen och lyssnade på utsändningarna. Det var nyheter varvade med vetenskapsprogram, underhållning och sport.

Åke Kjellin berättar att en radio på trettiotalet kostade 240 kronor, en stor investering motsvarande 190 arbetstimmar. I Göteborg var det Bröderna Andersson Velocipedaffär på Kungsgatan som hade det största utbudet.

Under vår rundvandring kommer vi in på TV-avdelningen. Här finns alla de modeller man växt upp med. Åke tar oss till en tung pjäs med en liten TV-ruta. Den är från USA och kom till Sverige redan 1947. Alltså långt innan TV slog igenom. Radiomuseet har också ett intressant bibliotek med över 8 000 titlar om radioteknikens utveckling.

VÄRT ATT VETA

Dan Olsson
Högalidsvägen 77 C
244 36 Kävlinge
dodx@hotmail.se

Hej!

Årets semester/DX-resa blev ingen höjare DX-mässigt. Bara en morgon var det signaler ifrån den transatlantiska sidan på mellanväg. Som tur var det ganska bra FM-konds både mot Norge och Sverige.

Vädret kunde jag inte klaga på sol och 20 - 25 grader, det var ju bättre än när jag hade semester i juli. Men sen har ju inte vädret varit något att yvas på.

Jag har tyvärr ett tråkigt meddelande att berätta för er. Den välkände DX-aren Björn Fransson (Beff) avled i torsdags 2016-10-20 efter en tids kamp emot cancer. Vila i frid gode DX- och orienteringsvän.

ARGENTINA

Argentina al Mundo är det nya namnet på utlandsradion.
C Brunström i SWB

BAHRAIN

R Bahrain på 9545 har svarat via denna adress: Tob-dir@iaa.gov.bb A Napolitano i DX-Fanzine
R Bahrain hörd med engelska 12.00-06.00.

R Pankov i BDXC

BOSNIEN-HERCEGOVINA

R Banavić på 792 och R Bosanski Petrovac på 1584 har stängt.

R Zavidovici på 1503 har egna program dygnet runt.
G Lorentz mwmasts yg i BDXC

BRASILIEN

R Nacional de Amazonica på 6180 och 11780 har svarat via entraldoovinte@ebc.com.br.

J Linz i DX-Fanzine

FINLAND

Pisplan R på 729 har stängt. Planerar att komma tillbaka i oktober med 100 - 150 W.

J Mäntyla i MVE

EDXC 2017 kommer att hållas 18 - 20 augusti i Tammerfors.
BDXC

Risken är väl stor att det bara blir dem som har stor plånbok som deltagare, d.v.s. inte jag.

GREKLAND

V/s på ERT är Dimilris Gazidellis, Head of Network Devolpent.

A Husdal via DXLC:s Facebooksida

IRLAND

RTE slutar med att sända på långväg 2017.

M Terry i Piratspalten

ISLAND

Rikutsvarpid 2 ifrån Höfn är åter aktiv på 666.

D Kerrik via DXLC:s Facebooksida

ITALIEN

PLAYDX har en ny e-postadress: playdxblog@blogspot.se

T Nilsson i SWB

IBC sänder onsdagar 18:00-21:00 på 6070 och lördagar 20:00-20:30 på 1584. IBC Digital sänder lördagar 20:30-21:00 på 6070. E-postadress är: ibc@europe.com.
SWB

LAOS

Lao National Radio hörd med engelska 14:30-14:58 på 6130.
R Howard i SWB

NEDERLÄNDERNA

V/s på R Bayblona är Marcel Jansen. Man sänder måndag-fredag 07:00-19:00 och 20:00-00:00, lördag 07:00-14:00 och 21:00-00:00 samt söndagar 07:00-12:00 och 18:00-00:00.

R Atlantis har stängt på 1395. I stället har Sea Breaze 1395 AM startat. De kommer att spela musik mellan 50-talet - 80 talet.

Mediamagazine.nl via DXLC:s Facebooksida

Citrus AM har startat på 1485 med 1 W ifrån Emst i Gelderland.

Extra AM har startat på 1485 med 1 W.

Radio-tv Nederland.nl i BDXC

R 0511 sänder på 1485.

S H Nielsen via Ydm's Medium Wave Info i MVE

NORGE

Det kommer att finnas över 300 lokala stationer kvar på FM under 2017. *Trysilradion* via *DO* R Northern Star sänder följande: på 1314 lördag 10:00-14:00. På 1611 måndag 00:00-10:00 och 19:00-19:30, tisdag 20:00-00:00, onsdag 00:00-10:00 och 19:00-19:30, torsdag 20:00-00:00, fredag 00:00-10:00 och 14:00-19:30, lördag 17:00-19:30 och 20:00-00:00 samt söndagar 00:00-10:00.

S.Martinsen via DXLC:s Facebooksida

PIRATER

Följande pirater har fått besök av myndigheterna: Concordia, Turfstekker och Twentana.

Jos via SWC:s hemsida

RYSSLAND

R Rossi sänder via Vladivostok/Razdolnoye: 02:00-07:00 på 7245, 07:00-10:00 på 9895, 10:00-15:00 på 5900, samt 15:00-21:00 på 7350. *Sergey* via *A Klepov* i *RUS DX* och *open_dx* i *SWB*

Tänk idag är det en raritet att höra en ryss. Annat var det förr!!!

STORBRITANNIEN

V/s på BBC R Sussex på 1161 är Mark Carter.

V/s på Pulse 2 på 1278 är Chris Johnson. *DO*

Svarade till mig efter att jag ringt och talat med honom.

V/s på Panjab Radio på 1584 är Shurjit Gulman, MBF. *A Husdal via DXLC:s Facebooksida*

TJECKISKA REPUBLIKEN

R Dechovka har en ny sändare i på 792 i Hradec Kralove-Sterezy. Enligt stationen ska de sända med 0.5 kW. Senare ska de sända med 10 kW.

K Honzik via Ydun's Medium Wave Info i *MVE* *Den hördes bra när jag var i Värmland. Lika bra som 1233.*

TYSKLAND

R Revolten är en ny station ifrån Halle på 1575 med 600 W. De ska sända 1 - 30 oktober för Internationella Radio Konst Festivalen. Adress är: paul-motike@radiorevolten.net eller Bernd67@web.de. Postadress är: Corax e.V., Radio Revolten, Unlerberg 11, D-06108 Halle.

C Ghibauda via Ydun's Medium Wave Info via *MVE*

De svarar bra säger *PE*.

USA

Oscar Brand har avlidit i en ålder av 96 år. Han hade sedan 1945 en radioshow på stationen WNYC i New York. WNYC sänder på 820 kHz.

TT via SDS

VIETNAM

Trinh Thi Ngo har dött 87 år i huvudstaden Ho Chi Minh City. Hon var även kallad för "Hanoi Hannah", och gjorde sig känd för att via vietnamesisk radio försöka övertyga amerikanska soldater att lämna landet under Vietnamkriget.

Trinh Thi Ngo var journalist men rekryterades av den kommunistiska regimen i Vietnam för att dagligen sända ut antiamerikanska budskap. Hon listade amerikanska soldater som dött i strid, hävdade att deras land övergivet dem och blandade budskapen med musik av Bob Dylan och Joan Baez.

- Hon kommer att bli hägkommen för sin legendariska röst riktad mot amerikansk militär, säger Nguyen Ngoc Thuy som jobbade på samma radiokanal. *TT via SDS*

KÄLLOR TILL DENNA SPALT ÄR:

BDXC = Brittish DX Club, *DO* = Dan Olsson, *MVE* = Mellanvågs-Eko, *PE* = Per Eriksson, *SDS* = Svenska Dagslätt SWB, Shortwave Bulletin samt *SWN* = Shortwave News.

73 de DO**Radio Habana Cuba Announces 2017 Pocket Calendar.**

Radio Havana Cuba's 2017 pocket calendar is available already. It shows the fourth and last portrait of Fidel Castro, which was made for his 70th birthday in 1996, by Oswaldo Guayasamín, Painter of Iberoamerica.

The image entitled "Fidel with hands" carries the signature and a phrase from the historic leader of the Cuban Revolution, whose 90th birthday was celebrated last August 13th.

That small work of art was edited by the Spanish Association of Culture and International Cooperation in Madrid, and the Guayasamin Foundation based in Quito, Ecuador.

Requests must be sent to Radio Havana Cuba, P. O. Box 6240, Havana, Cuba or through the e-mail radiohc@enet.cu.

Don't forget to indicate your updated address.

/ South East Asia DXing. By T. L. Breyel, Malaysia. via RUS-DX #895 via SWB 1861 /

Kryssning med DX-Vännerna – Andra turen

På senaste DX-Parlamentet i Stockholm väcktes frågan om en andra tur med Viking Lines Cinderella. Ordföranden i DX-Vännerna, Stig Granfeldt, som var reseledare på första turen, drog igång med förberedelser och det bestämdes att åka ut på bøljan den blå 23 - 24 oktober.

För egen del inleddes resan en gråmulen dag med att ta buss från Västerås Resecentrum mot Viking Lines färjeterminal i Stadsträdgården. Bussen var fylld till sista plats när vi lämnade Bålsta som var sista stoppet innan Stadsträdgården. Majoriteten av de 57 passagerarna hade väl uppfyllt pensionsåldern och jag tillhörde nog den yngre kvartilen. Väl framme så var de flesta DX-Vännerna samlade, och snart anlände även de 2 utestående från Norrköping, så vi blev 11 st (fyra färre än första kryssningen och nästan hälften av oss var med på den första). Eftersom vi var en konferensgrupp så fick vi borda M/S Viking Cinderella kl. 16:00, drygt en timme före de "normala" resenärerna. En annan grupp som också fick gå ombord i förtid var 1,6- och 2,6 miljonerklubbarna som gjorde en författarkryssning med några av Sveriges mest populära författare: Herman Lindqvist, Cecilia Hagen, Annika Jankell, Ebba Witt-Brattström, Katerina Janouch, Alexandra Charles m.fl. Dessa två klubbar verkar för att sprida objektiv information om kvinnohälsofrågor, införa det kvinnliga perspektivet i medicinsk forskning och läkarutbildning.

Vi började mjukt med lite kaffe och frukt i "vår" konferenslokal och några inledande ord av Stig och en tyst minut för våra bortgångna DX-Vänner. Det var för att hedra Björn Fransson som avled några dagar innan kryssningen och Claës-W. Englund som avlidit sedan förra kryssningen. Båda var ju med på den första kryssningen 2014. Sedan var det var dags för dagens första och enda presentation. Det var Ullmar med rubriken "Från Björneborg till Gustava" där han berättade om sina tidiga år som DX-are. För er som inte vet så ligger både Björneborg och Gustava i Värmland.

Kvällen inleddes sedan med en gemensam buffémiddag som följdes av en liten samling med lite allmänt DX-prat.

Sedan var det dags att utforska nattlivet ombord. I Nöjescaféet spelade det populära dansbandet Jive och i Étage hittade man skådespelaren och sångaren Anders Ekborg, som till skådespelaren Lars

Ekborg, som sjöng med gästbandet Special Delivery by Stefan Andersson. SG och undertecknad var nog de två sista i vår grupp som uppsökte våra kabiner för nattvilan vid midnatt.

Söndagsmorgonen inleddes med frukost i Seaview restaurangen, där vi kunde fått ett glas bubbel att starta dagen med om vi velat, men alla tackade nej. Därefter följde dagens presentationer och Gösta Åkerlund inledde med "IBRA Radio - från båt till webb". Han berättade om IBRA:s historia från idéerna med att sända från båtar, via Tangers till dagens situation här man hyr in sig på olika sändare runt om i världen. IBRA betyder ju **I**nternational **B**roadcasting **A**ssociation, för man kunde inte använda IBA eftersom den förkortningen var redan upptaget av en annan känd radioorganisation.

Efter en kaffepaus var det undertecknads "tur" att presentera "Svensksändarna", en genomgång av vilka stationer som genom åren sänt svenska program till Sverige och en passande programpunkt eftersom både IBRA och DLF var representerade i gruppen. En stor del av underlaget är baserat på Torsten Söderströms, hemsida "Svenskspråkiga radioutsändningar som gått till historien".

Sedan blev det "Från Sveriges Radios utlandsprogram till Deutschlandfunk" med Hugo Wandel. Han berättade om sitt liv från journalist på SR Utlandsprogrammet, och om hur han hamnade på DLF och tiden i Tyskland.

Deutschlandfunk

Undertecknad skulle ha kryssningens sista presentation "Lokalradion" som avhandlar SR:s lokalradio 1977 - 1987. Denna presentation var ett backup-föredrag på DX-Parlamentet senast, ifall någon fick förhinder och denna gång fick den stå över p.g.a. eller tack vare för att Gösta och Hugo var så pratglada att tiden inte räckte till.

Stig summerade därefter konferensdelen och tackade deltagarna för trevlig gemenskap under nästan ett dygn tillsammans.

Vid 1-tiden var det dags för gemensam buffé-lunch med nästan samma meny som buffé-middagen kvällen innan. Sedan var det dags att "shoppa loss" i tax-free-butiken. För egen del blev det en mycket modest shopping: några paket kameler, två reklam-T-shirts (tyvärr fanns det bara en storlek - M) till extrapris och en påse Werthers Original.

Ungefär kvart över tre var vi åter på fast mark och gruppen splittrades. För egen del dags för bussresa hem till Västerås. Dick skulle ta bussen till Kapellskär för ytterligare en båtfärd hem. Det blev ju en dubbelkryssning över Ålands hav för hans del denna helg!

En mycket trevlig utflykt med DX-vänner från DX-Vännerna. En del saknades av olika anledningar, men dom får väl hoppas på att det blir en tredje tur, så dom får uppleva sjön och gemenskapen i goda vänners lag.

Deltagare:

Dick Christenbrunn (CB), Åland
 Bengt Dalhammar (BD), Täby
 Stig Granfeldt (SG), Karlstad
 Per-Åke Hellander, Hägersten
 Eric Lund m. fru Brita, Karlsborg
 Claes Olsson (CON), Norrköping
 Ullmar Qvick (UQ), Norrköping
 Hugo Wandel, Märsta
 Lennart Weirell (LWV), Västerås
 Gösta Åkerlund, Järfälla

Kryssningsrapportör LWV

Minnesord över BEFF

Björn Fransson BF "Beff" var en av mina första bekantskaper inom DX. Jag träffade honom i Åstorp 1967 - 1968 i samband med ett DX-läger på Klåverödsåsen. Därefter blev det mer sporadiska kontakter i Hofors och vid DX-Parlament.

Beff var en synnerligen produktiv man, framförallt genom sin spalt "Mest för novisen" i Eter-Aktuellt som han författade under åtskilliga år. I samband med studier i Stockholm passade jag på att hälsa på familjen i Fransson i Visby några gånger i början av 70-talet. Det blev ytterligare ett par visiter till Gotland på 90-talet.

Björn var en passionerad lyssnare och idog rapportskrivare, som visar sig i en imponerande samling av verifikationer. Rätt tidigt blev det Afrika som lockade honom men även hemliga "clandestine" stationer som han lade ner mycket tid på. Första stationen inom det området var brevet från Radio Swan från. På 80-talet blev det lyssning av hobby-pirater som poppade upp - först på KV men senare på MV. Ett bra radioläge medförde fina hörigheter både på MV och KV. Björn och broder Ove sporrade varandra under sin uppväxt i Klintehamn, så det blev en hel del NA-QSL i samlingen. Eftersom Beff var så aktiv på banden blev han även medlem i SWB och bidrog flitigt.

I samband med en återförening av Krök på Karön för några år sedan, fick Björn träffa sin hockeybockey kompis Nils Olsson (Brasilien) från tiden i Åstorp. Det var mycket nostalgi och gamla gubbar på den träffen i min sommarstuga på Karön.

Bara för några veckor sedan fick jag beskedet att Björn blev allt sämre av sin sjukdom, så jag åkte över till Gotland och fick umgås med honom under några dagar.

Nu är Björn borta och lämnar efter sig en massa trevliga minnen hos många men framförallt ett stort tomrum.

John Ekwall
 / via SWB 1861 /

AM Radio - Does It Have A Future?

In the Coachella Valley in California, two AM radio stations have just shut down: KPSI and KWCY. The closure came with a two-hour special program, looking back at the history of the station.

These closures are just one indication of the health of AM radio. In other parts of the US, the slightly oddly-named "AM Revitalization" program is allowing AM stations to simulcast on new FM signals: something I'm not sure I'd call revitalization.

In Canada, CKSL AM 1410 in London, Ontario also closed last week. In Israel, Germany, Russia and the Netherlands, many prominent AM broadcasters have gone dark. The countries of Belarus and Serbia have recently ceased all AM transmissions. Some AM services in the UK have also recently closed.

Try and get AM radio in your BMW i3, or your Tesla Model X, and you won't find it. It's been removed: because these electric cars make too much interference to the AM band. It's not just electric cars, either: everything from tram tracks, cheap LED lights or DSL broadband connections cause interference to the AM band.

Unlike FM, AM's reception requirements mean it's almost impossible to put in a mobile phone or other consumer electronics. As a consumer experience, it's poor: no RDS or anything other than "tune in using a random number"; no stereo; not hi-fi-quality sound. Many never think to hit the "AM" button on their radio.

For broadcasters, AM is hugely expensive to run in terms of electricity bills. At least in Europe, many of the transmission masts date from the 1940s, and will soon reach end of life. Maintenance for AM is more onerous than FM, too: a station I worked at fell off-air once because (and this is true) the grass hadn't been cut at the transmission site.

So, what's AM's future?

There are parts of the world where AM still reigns supreme. In regional areas of countries like Australia, AM remains the only serious way to cover thousands of miles of sparsely-populated terrain. There are still market-leading AM stations in North America that are successful in terms of audience and revenue. AM's unlikely to die quickly here.

Digital radio technology exists to significantly pep up the waveband. In the US, HD Radio works astonishingly well on AM, offering an FM-like sound quality experience.

Across the rest of the world, DRM30 - Digital Radio Mondiale, another digital product - again makes a tremendous difference to AM radio's quality and capabilities - adding data as well as significantly better sound. However - with the notable exception of India, DRM hasn't yet become a consumer success. It's a tremendous technical achievement, but its commercial take-up appears slow.

I love AM. I did a short stint on late-night AM radio, and loved the feeling you got when on-air (and the ever-present Radio Vatican accompanying my every word). But - especially for metro areas, where interference is growing (and AM transmitters are being forced further away from cities), I can't see much future for AM. If you're still earning the majority of your revenue from AM broadcasting, I hope you're planning for the future.

There are so many ways to reach audiences in radio's multi-platform future. The future for radio is bright. However, only the fittest platforms will survive: and I'm afraid - much though I'd like it to be - AM isn't one of them.

As an aside, I wrote this column while listening to Pandora. As I almost completed it. Spooky.

About The Author

James Cridland is a radio futurologist: a writer, speaker and consultant on the effect that new platforms and technology are having on the radio business across the world.

A former radio presenter, James has worked for stations and companies across the world, including the original Virgin Radio in London, the BBC, Futuri Media, Imagination Technologies and Seven Network. He has judged many industry awards, including the CBAA, ABC Local Radio, RAIN and the UK's ARIAS.

He writes for publications across the world, and runs media.info the worldwide media information website. He also runs a free weekly newsletter with news of radio's future.

British by birth, James lives in Brisbane, QLD and is a fan of craft beer.

/ Radioinfo.com.au Sunday 21 August, 2016 /

CZECHOSLOVAK DX CLUB

www.dx.cz

7th INTERNATIONAL DX CONTEST "THE GRAND TOUR ACROSS ALL CONTINENTS" 2016

After 20 years of DSWCI sponsorship, the GT 2016 is now sponsored by the Czechoslovak DX Club. This contest is held from Friday 18 November 2014, 0000 UTC, to Sunday 4 December 2016, 2400 UTC. It is open to all shortwave listeners regardless to their membership in any DX club.

Primary contest frequencies are from 2300 to 26100 kHz. Logs outside this range will be valued by half points.

The contest fee **EUR 3.00 / USD 4.00** shall be sent together with the contest form to:

Jaroslav Bohac, Svestkova 2828/7, 400 11 Usti n.L., CZECH REPUBLIC
trams@volny.cz

Deadline: 11 December 2016 (date of post stamp) !!!

First three winners will be awarded small prizes and each participant will receive a contest diploma with his/her classification and a list of participants with their results.

In **Part 1** listen please to any BC station of the contest country or a relay, for 15 minutes at least. For one country one log only. No unofficial, pirate or clandestine stations!

Scoring: 1000 points of each logged country will be divided by the total number of all logs of the particular country and rounded to two decimal places.

In **Part 2** you can add other points to your score by listening to any DX programme. The number of DX programmes is limited to 4! All countries are allowed. Scoring in the same way as in Part 1, however, maximum point value 100 points for one DX programme and 50 points for other log(s) from the same country made by the same listener.

In **Part 3** you can even further raise your score if you answer correctly the quiz questions. All correct answers = 200 points = 20% to your total score from parts 1 + 2.
Example: 86 points = +8.6%, 148 points = +14.8% to your score in Part 1, etc.

Note: Please give sufficient details in your logs to be validated! Logs with general notes, such as "music", "male talk" cannot be accepted.

We wish you good listening!

Participant's name & address: .....

..... *e-mail:* .....

Kontakta h-red för fullständigt tävlingsunderlag!

Pispalan Radio sänder från Tammerfors på mellanvåg

Pispalan Radio är den första finska mellanvågsstationen sedan 2013 när Björneborgsstationen lades ned. Scandinavian Weekend Radio finns ju men den sänder bara en gång i månaden. Pispalan är 24/7. Den nya lokalradiostationen i Pispala ligger cirka 2,5 km från Tammerfors centrum. Stationen sänder på 99,5 FM med 100W och på 729 kHz med max 80W.

Chefredaktör Jari Niemelä säger att stationen är helt legal och har licens att sända både på FM och AM. Niemelä är en välkänd journalist i Tammerfors. Han har arbetat som chefredaktör vid tidningar och radiostationer. Niemelä är stadsfullmäktige (s.) och har publicerat många historiska böcker om Tammerfors, Finlands äldsta och största arbetarstad. Pispala är stadsdelen där arbetarrörelsen startade på 1890-talet. Invånarna arbetade vid stora textil- och metallfabriker ända till 1980-talet. Numera har textilproduktionen flyttat till Kina, Filippinerna och Bangladesh.

- "Licensägaren är Pispala radioförening. Jag är ordförande och Pasi Komsu vice ordförande, säger Niemelä när vi vandrar i den historiska miljön i Pispala". Radiostationen ligger i en gammal hagelfabrik. Antennerna är i hageltornet. Tillverkningen av hagel upphörde 1972. Då kunde ingen ana att fabriken och det berömda tornet en dag kom att bli en radiostation.

Tammerfors stad och hembygdsföreningen Pispalan Moreeni äger numera den historiska fabriken. Radiosändaren ligger i fabriken vindsvåning. FM-sändaren är från Italien medan AM-sändaren kommer från en firma som var grekisk men ligger nu i Bulgarien.

- "Vi sänder nu med max 80 W på 729 kHz men vi har planer att öka effekten till 300 W", säger Pasi Komsu. Han är mannen bakom Radio Gramox som för ett par år sedan sände på FM 106,8 och 3970 KV. Komsu säger att Pispalan Radio 729 kHz är en testsändning till slutet av augusti. Licensen gäller till 2019.

Jari Niemelä påpekar att Pispalan Radio inte sänder någon reklam. Stationen är helt frivillig och inkomsten kommer från lokala föreningar som sänder genom radiostationen. Men det räcker, ekonomin är i balans. Pispalan Radio är

lite som närradion i Sverige eller community radio eller icke-kommersiell lokal radio i USA och UK.

Niemelä säger dock att de har ett par stora kunder, bl.a. Tammerfors Harju församling. Guds-tjänsten sänds varje söndag från Pispalakyrkan. Niemelä påminner att Pispala har fått sitt namn efter det så kallade biskopshus som var ålagt att erbjuda logi för biskoparna under deras resor på 1800-talet.

Pispalan Radio sänder bara gammal musik från 1920 till 1962, men ingen rock- eller hit-musik. Niemelä kallar Pispalan Radio som alternativt radio. De spelar även mycket svensk musik.

- "Vi har lyssnare i Sverige, visst, och vi tänker så att många artister från Sverige eller Norge och Danmark är bekanta här i Finland, det är inget problem att spela till exempel Gösta Nordgren, Harry Brandelius, Evert Taube, Sickan Carlsson, Ulla Billquist eller Alice Babs. Deras sånger kan man lyssna på varje dag i Pispalan Radio.

Pasi Komsu säger att QSL-kort kommer snart. Om du hör stationen, är dx-rapporterna hjärtligt välkomna. Stationens adress: Pispalan Radio, Ratakatu 13, FI-33250 Pispala – TAMPERE, FINLAND. E-post: studio@pispalanradio.fi Web: <http://pispalanradio.fi/>

/ Jorma Mäntylä via MV-eko 57-2 /

Pispalan Radio sänder nu med 100 W enligt uppgift på ARC:s hemsida 2016-10-25. */ h-red /*

